

KRITERIJI OCENJEVANJA – LIKOVNA UMETNOST (program gimnazija)

Predmet je sestavljen iz dveh enakovrednih delov: umetnostne zgodovine in likovnega snovanja.

1. UMETNOSTNA ZGODOVINA

Načini preverjanja

Znanje se preverja pred, med in po posredovanju novih učnih vsebin ter neposredno pred pisnim ocenjevanjem znanja, in sicer z namenom, da ugotavljamo predznanje, ponavljamo in utrjujemo ter ugotavljamo razumevanje novih učnih vsebin. Preverjanje lahko poteka ustno ali pisno (kontrolne naloge, učni listi, vaje, naloge ...).

Načini ocenjevanja

Znanje se ocenjuje ustno in pisno (kontrolne naloge, učni listi, vaje, naloge ...), ocenjujejo se tudi pisni izdelki in referati.

Ocene, ki jih mora dijak pridobiti v šolskem letu:

Vrsta ocene	Število ocen v šolskem letu
Pisno	1-2
Ustno	1
Izdelek z ekskurzije/MPP	1-2
Analiza likovnega dela	1

Dijak mora v šolskem letu pridobiti 1-2 pisni in eno ustno oceno iz umetnostne zgodovine. V primeru izboljševanja pozitivnih ocen lahko dijak pridobi še dodatne ocene iz pisnega izdelka ali referata (glej opisne kriterije v razpredelnici na koncu). Dijak mora pripraviti 1-2 izdelka z ekskurzije/MPP (lahko v povezavi z likovnim snovanjem, ocena je v tem primeru skupna) in 1 analizo likovnega dela.

Oblike ocenjevanja

Dijaki ocene pridobijo individualno.

Pisno ocenjevanje

Dijak pridobi 1-2 oceni iz snovi v skladu s učnim načrtom za umetnostno zgodovino v 1. letniku. Pri ocenjevanju pisnih kontrolnih nalog se upošteva standardna lestvica (glej kriterije v razpredelnici na koncu). Nalogo, pri kateri nihče od dijakov ni dosegel nobene točke, se izloči iz ocenjevanja. Izdela se nov točkovnik in se po njem znova oceni izdelke po enakih merilih.

Ustno ocenjevanje

Ustno ocenjevanje je napovedano (glej opisne kriterije v razpredelnici na koncu). V primeru, da dijak moti učni proces med poukom, lahko po učiteljevi presoji izgubi pravico do napovedanega spraševanja. Enako velja za dijake s statusom športnika.

Druge ocene

Izdelki z ekskurzije/MPP in analiza likovnega dela se ocenijo po kriterijih, podanih pred začetkom izvajanja posamezne naloge. Pri tem se upoštevajo kriteriji za ocenjevanje pisnih izdelkov (glej kriterije v razpredelnici na koncu).

Popravljanje negativnih ocen, pridobivanje ocene v drugem roku in izboljševanje pozitivnih ocen

Dijak ima možnost enkrat v konferenčnem obdobju popraviti negativno oceno.

Dijak, ki je prvič pisal negativno oceno oz. je takrat manjkal, lahko popravlja oz. pridobi oceno v drugem dogovorjenem roku; praviloma v 20 dneh po seznanitvi z ocenami prvega pisanja.

Učitelj omogoča dijakom tudi izboljševanje pozitivne ocene po svoji avtonomni presoji glede na časovne in situacijske možnosti. V dogovoru z učiteljem lahko dijak oceno izboljšuje pisno, ustno ali izdela pisni izdelek oziroma referat. Dijak lahko izboljšuje praviloma samo eno pozitivno pisno oceno v šolskem letu po dogovoru z učiteljem, praviloma v drugem roku pisanja.

Pozitivnih ustnih ocen se praviloma ne izboljšuje.

V izrednih primerih se dogovorimo z dijakom individualno

Minimalni standard znanja

Za oceno zadostno mora dijak poznati osnovne umetnostnozgodovinske pojme in jih prepoznati na likovnem delu. Znati mora analizirati posamezne spomenike likovne umetnosti, lahko tudi s pomočjo učitelja. Poznati mora najpomembnejše izbrane (obravnane) spomenike svetovne in slovenske likovne

umetnosti. Pisno ocenjevanje: dijak mora v šolskem letu pri obeh kontrolnih nalogah zbrati več kot 50% možnih točk. Pri ustnem ocenjevanju mora dijakovo znanje ustrezati opisnemu kriteriju za oceno zadostno (2).

Nedoseganje minimalnega standarda

Če dijak ni pridobil vseh potrebnih ocen ali če ocene kontrolnih nalog niso pozitivne ali če povprečje ocen ne presega 1,5, potem ni dosegel minimalnega standarda.

Popravljanje negativne ocene ob koncu 1. ocenjevalnega obdobja

Prvo uro po redovalni konferenci učitelj v dogovoru z dijakom, ki ni dosegel minimalnega standarda, določi rok in način pridobivanja ocene. Pridobivanje ocen poteka v razredu, praviloma v okviru ur rednega pouka. Dijak pridobi manjkajočo oceno ali popravlja pisno nezadostno oceno oz. drugo nezadostno oceno. Način pridobivanja ocene je odvisen od vrste negativnih ocen.

Zaključevanje ocen ob zaključku pouka

Glede na 18. člen Pravilnika o ocenjevanju ima dijak pozitivno končno oceno:

- če je pozitivno ocenjen v obeh ocenjevalnih obdobjih in je pridobil vse potrebne ocene;
- če je pridobil vse potrebne ocene in če so ocene vseh šolskih in kontrolnih nalog pozitivne;
- če je popravil nzd iz 1. ocenjevalnega obdobja in je pozitivno ocenjen v 2. ocenjevalnem obdobju.

Za zaključeno pozitivno oceno mora dijak v obeh redovalnih konferencah pridobiti 1 pozitivno pisno oceno, pridobiti mora tudi 1 ustno oceno v šolskem letu in ocene izdelkov z ekskurzije/MPP ter analize likovnega dela. Vse ocene so enakovredne, zato je končna ocena aritmetična sredina vseh pridobljenih ocen. Zaokroži se šele končna ocena (skupaj z ocenami iz dela likovno snovanje).

Dijak ima negativno končno oceno:

- če ni pridobil vseh potrebnih ocen;
- če je pozitiven v 1. ocenjevalnem obdobju in negativen v 2. ocenjevalnem obdobju oziroma če ni popravil nzd za 1. ocenjevalno obdobje in je v 2. ocenjevalnem obdobju pozitiven..

V izjemnih primerih (npr. daljša bolezenska odsotnost – več kot mesec dni) se zaključevanje prilagodi dijaku.

Izpiti

Izpiti vključujejo samo ustni del. Ustni del izpita je sestavljen iz treh vprašanj. Učitelj pripravi pet kuvert z vprašanji več, kot je kandidatov na izpitu. Dijak izvleče izbrano kuverto. Kuverto lahko enkrat zamenja, kar ne vpliva na končno oceno. Dijak ima 15 minut časa za pripravo, nato odgovarja pred izpitno komisijo. Izpit traja največ 30 minut.

OCENJEVALNE LESTVICE IN OPISNI KRITERIJI

Lestvica za ocenjevanje pisnih kontrolnih nalog

%	ocena
0–49	nzd (1)
50–62	zd (2)
63–77	db (3)
78–89	pdb (4)
90–100	odl (5)

Opisni kriteriji za ustno ocenjevanje

ocena	1	2 3	4	5
opisni kriteriji	Dijak ne navede nobene bistvene značilnosti določenega umetnostnozgodovinskega obdobja ali smeri ali jih navede premalo; ne zna ga ustrezno kronološko ter geografsko umestiti; ne navede nobenega avtorja in spomenika ali jih navede premalo; ne uporablja ustrezne terminologije; ne poda nobene primerjave med posameznimi spomeniki istega obdobja ali smeri ter med različnimi obdobji ali smermi.	Dijak ob večji pomoči učitelja predstavi nekaj značilnosti določenega umetnostnozgodovinskega obdobja ali smeri in/ali ga ustrezno kronološko ter geografsko umesti; predstavi posamezne umetnostne zvrsti; navede nekaj najpomembnejših avtorjev in spomenikov; uporablja ustrezno terminologijo, vendar ne dosledno. ob pomoči učitelja podaja vsaj približne primerjave med posameznimi spomeniki istega obdobja ali smeri ter med različnimi obdobji ali smermi.	Dijak ob manjši pomoči učitelja predstavi splošne značilnosti določenega umetnostnozgodovinskega obdobja ali smeri in ga ustrezno kronološko ter geografsko umesti; predstavi posamezne umetnostne zvrsti; navede večino najpomembnejših avtorjev in spomenikov; uporablja ustrezno terminologijo, pri čemer ni povsem dosleden; podaja vsaj približne primerjave med posameznimi spomeniki istega obdobja ali smeri ter med različnimi obdobji ali smermi.	Dijak samostojno predstavi splošne značilnosti določenega umetnostnozgodovinskega obdobja ali smeri in ga ustrezno kronološko ter geografsko umesti; sistematično predstavi posamezne umetnostne zvrsti; navede vse najpomembnejše avtorje in spomenike; dosledno uporablja ustrezno terminologijo; podaja ustrezne primerjave med posameznimi spomeniki istega obdobja ali smeri ter med različnimi obdobji ali smermi.

Opisni kriteriji za ocenjevanje pisnega izdelka/izdelka z ekskurzije/analize likovnega dela

točke	1	2 3	4 5
kriteriji			
zbiranje in navajanje virov	<i>Dijak pisnega izdelka ne odda v predvidenem roku.</i>	Uporabljenih je več lahko dosegljivih virov, a so pomanjkljivo ali nedosledno navedeni; zbrani podatki ne zajemajo izbranega področja v celoti.	Uporabljeni viri so različni in dosledno navedeni; zbrani podatki so aktualni, pestri in ustrezajo izbranemu področju.
	Viri niso navedeni ali je pomanjkljivo naveden en sam vir; zbrani podatki niso zanesljivi.		
zgradba	Daljši deli besedila so neposredno povzeti in med seboj slabo povezani; zunanja zgradba pisnega izdelka je slabo pregledna.	Naloga je pregledna in vsebuje zahtevane elemente; posnemanje prevladuje nad izvirnostjo.	Obravnava je izvirna in zanimiva; bistvene misli iz virov so avtorsko obdelane; besedilo je logično urejeno.
vsebinska ustreznost	Predstavitev tematike je pomanjkljiva.	Predstavitev tematike načeloma ustreza zastavljenim ciljem, a je veliko ponavljanja in očitnih dejstev.	Predstavitev tematike ustreza zastavljenim ciljem in kritično presoja njihovo vrednost.
slog in jezikovna pravilnost	Izražanje je okorno in slabo razumljivo, besedilo je polno pravopisnih in slovničnih napak.	Besedišče in raba strokovnih izrazov sta primerna, v besedilu so pravopisne in slovnične napake.	Besedišče je bogato, raba strokovnih izrazov je suverena, v besedilu ni napak.
slikovno gradivo	Slikovno gradivo ni vključeno v pisni izdelek.	Slikovno gradivo ni v celoti ustrezno izbrano.	Slikovno gradivo je ustrezno izbrano.
učiteljeva pomoč	Dijak ni sposoben (ustrezno) uporabiti nasvetov učitelja.	Dijak je (pogosto) sodeloval z učiteljem in je bil (delno) sposoben upoštevati njegove nasvete.	Dijak je sodeloval z učiteljem in zelo uspešno uporabil njegove nasvete. / Dijak je bil pri delu povsem samostojen.

Opisni kriteriji za ocenjevanje ustnega nastopa

točke	1	2 3	4 5
kriteriji			
izvirnost in govor	<i>Dijak ni opravil govornega nastopa.</i>	Dijak govori na pamet, a je nastop neizviren in nima učinkovitega začetka in zaključka.	Dijak govori na pamet, govorni nastop je izviren in vsebuje učinkovit začetek in zaključek.
	Dijak vsebino prebere. Dijak govori nerazumljivo.	Dijak govori razumljivo, vendar preglasno, prehitro, pretiho ali prepočasi. Dijak govori monotono.	Dijak govori razumljivo, govorjenje je primerne hitrosti in dovolj glasno. Pomembne besede so poudarjene, dijak z intonacijo sledi vsebini.
jezikovna ustreznost	Dijak govori izrazito pogovorno, v slengu ali narečju.	Dijak poskuša govoriti knjižno, a se čuti vpliv narečja, pogovornega jezika ali slenga.	Dijak govori v knjižnem jeziku in pri tem dela le manjše napake.
stik s poslušalci	Dijak gleda v steno, strop ali skozi okno, stran od poslušalcev. Med nastopom daje neumestne pripombe na reakcije poslušalcev. Ne poskuša odgovarjati na zastavljena vprašanja.	Dijak vsaj deloma ohranja stik s poslušalci, se dokaj primerno odziva na njihove reakcije in poskuša odgovoriti na zastavljena vprašanja.	Dijak ohranja stik s poslušalci (na primer z očesnim stikom), se med govorjenjem primerno odziva na njihove reakcije in zna smiselno odgovoriti na njihova vprašanja.
uporabljeni pripomočki in tehnologija, kakovost gradiva	Dijak pri nastopu ne uporablja nobenega dodatnega gradiva.	Dijak uporablja nekaj dodatnega gradiva, ki pa ni povsem ustrezno ali je zelo slabe kvalitete (npr. slikovno gradivo).	Dijak uporablja dodatno gradivo ter vso razpoložljivo tehnologijo. Gradivo je skrbno izbrano in izdelano.
dolžina	Dijak se pri nastopu ne drži niti okvirnih časovnih omejitev.	Dijak se pri nastopu drži okvirnih časovnih omejitev, a je še vedno predolg ali prekratek.	Nastop je povsem prilagojen razpoložljivemu času.

2. LIKOVNO SNOVANJE

Načini preverjanja

Znanje se preverja pred, med in po posredovanju novih učnih vsebin. Preverjanje poteka ustno, pisno in z izdelavo likovnega izdelka.

Načini ocenjevanja znanja

Ocenjujejo se praktični izdelki (likovni izdelki, v primeru izboljševanja ocen tudi pisni izdelki, referati).

Ocene, ki jih mora dijak pridobiti v šolskem letu:

Vrsta ocene	Število ocen v šolskem letu
Pisno	/
Ustno	/
Likovni izdelek	vsaj 4
Izdelek z MPP/ekskurzije	1-2

Dijak mora v šolskem letu pridobiti vsaj 4 ocene iz likovnega snovanja (ocenjujejo se izdelki) z izbranih področij ustvarjanja: risanje, slikanje, komunikacije in oblikovanje – dizajn, kiparstvo, prostorsko oblikovanje, grafika (glej opisne kriterije v razpredelnici na koncu). V primeru izboljševanja pozitivnih ocen lahko dijak pridobi še dodatne ocene iz pisnega izdelka ali referata (glej opisne kriterije v razpredelnici na koncu). V izjemnih primerih (daljša odsotnost, bolezen) se po dogovoru z učiteljem prilagodi število ocen posameznemu dijaku (npr. dve področji ustvarjanja se združita v enem samem likovnem izdelku). Dijak mora pridobiti 1-2oceni izdelka z MPP in/ali ekskurzije (ta je lahko povezana z umetnostno zgodovino, v tem primeru je ocena skupna).

Oblike ocenjevanja

Dijaki lahko ocene pridobijo individualno, skupinsko ali v dvojicah, odvisno od posamezne likovne naloge.

Ocenjevanje likovnih del in izdelkov z MPP/ekskurzije

Pri ocenjevanju teh izdelkov se upoštevajo kriteriji, ki izhajajo iz posamezne likovne naloge in so dijakom znani pred začetkom dela, ali splošni opisni kriteriji (glej opisne kriterije v razpredelnici na koncu). Na oceno posameznika vplivajo: izvedba likovnega motiva, izvedba postopkov likovne tehnike, razumevanje likovnega pojma in likovne naloge, besedna obrazložitev naloge.

Popravljanje negativnih ocen, pridobivanje ocene v drugem roku in izboljševanje pozitivnih ocen

Dijak ima možnost enkrat v konferenčnem obdobju popraviti negativno oceno.

Dijak, ki je manjkal pri prvi izpeljavi likovne naloge, lahko pridobi oceno v drugem dogovorjenem roku.

Učitelj omogoča dijakom izboljševanje pozitivne ocene po avtonomni presoji glede na časovne in situacijske možnosti. V dogovoru z učiteljem lahko dijak ponovno izdelava likovno nalogo, izdelava novo likovno nalogo ali pripravi pisni izdelek oziroma referat (zanj veljajo opisni kriteriji za pisni izdelek v poglavju umetnostna zgodovina).

V izrednih primerih se dogovorimo z dijakom individualno.

Minimalni standard znanja

Za oceno zadostno dijak pozna osnovne likovnoteoretične pojme posameznega področja likovne umetnosti. Dijak uspešno reši likovni problem in izvede likovno tehniko. Pri tem je prizadeven in delno samostojen. Zna besedno predstaviti likovni izdelek (proces, tehniko, vsebino, sporočilo). Dijak mora v šolskem letu pridobiti vsaj 4 pozitivne ocene izdelkov.

Nedoseganje minimalnega standarda

Če dijak ni pridobil vseh potrebnih ocen ali če večina pridobljenih ocen izdelkov ni pozitivna, potem ni dosegel minimalnega standarda.

Popravljanje negativne ocene ob koncu 1. ocenjevalnega obdobja

Prvo uro po redovalni konferenci učitelj v dogovoru z dijakom, ki ni dosegel minimalnega standarda (nzd), določi rok in način pridobivanja ocene. Pridobivanje ocen poteka v razredu, praviloma v okviru ur rednega pouka. Dijak popravlja snov praviloma z izdelavo likovnega izdelka. Dijak pridobi manjkajočo oceno ali popravlja nezadostno oceno. Način pridobivanja ocene je odvisen od vrste negativnih ocen.

Zaključevanje ocen ob zaključku pouka

Za zaključeno pozitivno oceno mora dijak v obeh ocenjevalnih obdobjih doseči minimalni standard. Vse ocene so enakovredne, zato je končna ocena aritmetična sredina vseh pridobljenih ocen. Zaokroži se šele končna ocena (skupaj z ocenami iz dela umetnostna zgodovina).

Glede na 18. člen Pravilnika o ocenjevanju ima dijak pozitivno končno oceno:

- če je pozitivno ocenjen v obeh ocenjevalnih obdobjih in je pridobil vse potrebne ocene;
- če je popravil nzd iz 1. ocenjevalnega obdobja in je pozitivno ocenjen v 2. ocenjevalnem obdobju.

Dijak ima negativno končno oceno:

- če ni pridobil vseh potrebnih ocen;
- če je pozitiven v 1. ocenjevalnem obdobju in negativen v 2. ocenjevalnem obdobju oziroma če ni popravil nzd za 1. ocenjevalno obdobje in je v 2. ocenjevalnem obdobju pozitiven.

V izjemnih primerih (npr. daljša bolezenska odsotnost – več kot mesec dni) se zaključevanje prilagodi dijaku.

Izpiti

Na izpitu dijak na slepo izbere eno od treh likovnih nalog. Za izpeljavo ima na voljo 90 minut, nato predstavi likovni izdelek. Končna ocena je izdelana na podlagi kriterijev, ki so znani pred začetkom izpeljave likovne naloge oziroma na podlagi splošnih opisnih kriterijev za ocenjevanje likovnega izdelka (glej opisne kriterije v razpredelnici na koncu).

3. KONČNA OCENA

Dijak pridobi delne ocene s področja umetnostne zgodovine in likovnega snovanja. Ob zaključku šolskega leta se oceni iz obeh delov združita v eno. Kadar je dijak med ocenama (med npr. 2,4 in 2,6 ali 3,4 in 3,6 ali 4,4 in 4,6), se pri določevanju končne ocene upoštevata njegovo delo in prizadevnost med šolskim letom. Pogoj za pozitivno oceno je pozitivna ocena iz obeh delov, tj. umetnostne zgodovine in likovnega snovanja.

V primeru, da dijak pri enem delu ni dosegel minimalnega standarda, mora opravljati izpit iz tega dela. Potek izpita iz umetnostne zgodovine je zapisan zgoraj pod točko 1, potek izpita iz likovnega snovanja pa pod točko 2. V primeru, da dijak ni dosegel minimalnega standarda niti pri umetnostni zgodovini niti pri likovnem snovanju, mora opravljati izpit iz obeh delov predmeta likovna umetnost.

OPISNI KRITERIJI

Opisni kriteriji za ocenjevanje likovnih del

ocena	nezadostno (1)	zadostno (2)	dobro (3)	prav dobro (4)	odlično (5)
opisni kriteriji	Dijak ni občutil in razumel likovnega problema; ni iskal novih rešitev; kljub spodbudam se naloge ni lotil in je ni opravil.	Dijak je že bolje razumel in občutil likovni problem, nalogo je opravil, vendar brez prizadevnosti in skrbi za čistost izvedbe likovnega izdelka; potreboval je veliko spodbude in pomoči.	Dijak je zadovoljivo razumel likovni problem, poizkusil je iskati nove rešitve in poti, pri nalogi je bil prizadeven in tehnično dosleden, delno je še potreboval pomoč in spodbudo, obvladal je materiale in orodja.	Dijak je dobro doživel in razumel likovni problem, našel je nove izrazne poti, delal je samostojno, ni potreboval pomoči in spodbude, izdelek je izviren.	Dijak je zelo dobro razumel likovni problem, našel je nove poti in likovno nalogo izvedel zelo izvirno in oblikovno domiselno, likovni doživljaj je bogat in ekspresiven, dijak je bil tehnično zelo spreten in pri delu samostojen.